

FUNKCJE ZESPOLONE

Lista zadań

2005/2006

1.1

Obliczyć wartości podanych wyrażeń:

a) $\left(2 + \frac{1}{4}i\right)(5 + i)$;   b) $(3 - i)(-4 + 2i)$;   c) $\left(\frac{1}{4} + i\right)^2$;

d) $(1 + i)^4$;   e) $(-2 + 3i)^3$;   f) $\frac{2 + 3i}{1 - i}$;

g) $\frac{(1 + i)(2 - i)}{(1 - i)^2}$.

1.2

Niech $z = x + iy$, gdzie $x, y \in \mathbb{R}$. Znaleźć podane wyrażenia:

a) $\operatorname{Re}(z^2)$;   b) $e^{|z|}$;   c) $|z^2|$;

d) $|z^n|$;   e) $\operatorname{Im}(z^3)$;   f) $\operatorname{Re}(\bar{z}z^2)$;

g) $\operatorname{Im}\left(\frac{\bar{z}}{z}\right)$;   h) $\operatorname{Re}\left(\frac{1}{1 + z^2}\right)$.

1.3

Przedstawić na płaszczyźnie zespolonej liczbę $e^{i\varphi}$, gdzie $\varphi \in \mathbb{R}$:

a) $e^{\pi i}$;   b) $e^{\frac{\pi}{2}i}$;   c) $e^{\frac{3}{2}\pi i}$;   d) $e^{2k\pi i}$ dla $k \in \mathbb{Z}$.

1.4

Obliczyć podane pierwiastki. Wynik przedstawić w postaci wykładniczej i algebraicznej (jeśli jest w miarę prosta). Podać interpretację geometryczną:

a) $\sqrt[4]{1}$;   b) $\sqrt[9]{-8i}$;   c) $\sqrt[3]{-27}$;   d) $\sqrt[3]{-1 + i}$.

1.5

Narysować na płaszczyźnie zespolonej zbiory określone podanymi warunkami:

a) $|z - 1| < 1$;   b) $2 < |z + 2i| < 3$;   c) $|z - 1 + i| > 3$;

d) $0 < |1 - i - z| \leq 4$;   e) $|2iz + 1| \geq 2$;   f) $|z - i| = \operatorname{Re} z$;

g) $\frac{\pi}{4} < \arg(z - 3 + i) \leq \frac{2}{3}\pi$;   h) $|z - i| = |z - 1|$;   i) $0 \leq \operatorname{Re}(iz) < 1$.

1.6

Rozwiązać podane równania:

a) $z^2 + 4z + 5 = 0$;   b) $z^2 + (2 - 4i)z - 11 + 2i = 0$;

c) $z^3 - 4z^2 + 6z - 4 = 0$;   d) $z^3 - 8 = 0$.

2.1

Obliczyć:

- a) $\sin(-2i)$;   b) $\cos(1+i)$;   c) $\text{Log}(-4)$;
d) $\log(-4)$;   e) $\text{Log}(\sqrt{3}+i)$;   f) $\log(\sqrt{3}+i)$.

2.2

Dowieść, że:

- a) $\sin^2 z + \cos^2 z = 1$;   b) $\sin(z_1 + z_2) = \sin z_1 \cos z_2 + \cos z_1 \sin z_2$;
c) $e^{z_1+z_2} = e^{z_1} e^{z_2}$;   d) $e^{z+2k\pi i} = e^z$ dla $k \in \mathbb{Z}$;   e) $e^z \neq 0$ dla każdego $z \in \mathbb{C}$.

2.3

Wyznaczyć część rzeczywistą i część urojoną podanych funkcji:

- a) $f(z) = z^2$;   b) $f(z) = \frac{1}{z}$;   c) $f(z) = iz^3 + z$;
d) $f(z) = \sin z$;   e) $f(z) = \text{ch } z$;   f) $f(z) = e^{\frac{1}{z}}$.

2.4

Pokazać, że istnieją liczby zespolone z takie, że: $|\sin z| > 1$, $|\cos z| > 1$.

2.5

Rozwiązać podane równania:

- a) $e^{z+i} = -4$;   b) $e^z = e^{\text{Re } z}$;   c) $\cos z = -2$;   d) $\sin z = i$.

2.6

Napisać wzór odwzorowania $w = f(z)$, gdzie $z \in \mathbb{C}$, gdy f jest:

- a) translacją o wektor z_0 ;
b) obrotem o kąt φ (w szczególności dla $\varphi = \pi/2$) wokół punktu $z = 0$;
c) jednokładnością w stosunku $k > 0$ o środku $z = 0$;
d) odbiciem symetrycznym względem osi Ox , Oy , prostej $y = x$.

2.7

Jakie jest równanie prostej prostopadłej do prostej $z(t) = z_1 + z_2 t$, gdzie $t \in \mathbb{R}$, i przechodzącej przez punkt z_0 ? Napisać równanie prostej prostopadłej do prostej $z(t) = 2i + (i-2)t$, gdzie $t \in \mathbb{R}$, i przechodzącej przez punkt $z_0 = 2 + i$. Wykonać rysunek.

2.8

Znaleźć obraz zbioru D przy odwzorowaniu $w = f(z)$. Narysować zbiór D i jego obraz, jeśli:

a) $D = \{z \in \mathbb{C} : |z - 1 + 2i| \leq \sqrt{5}\}$, $f(z) = (2 + i)z + 3i$;

b) $D = \left\{z \in \mathbb{C} : 0 \leq \arg z \leq \frac{\pi}{3}, 1 \leq |z| \leq 2\right\}$, $f(z) = z^2$;

c) $D = \left\{z \in \mathbb{C} : \frac{\pi}{4} \leq \arg z \leq \frac{\pi}{2}, |z| \leq 1\right\}$, $f(z) = (\sqrt{2} + \sqrt{2}i)\bar{z}$;

d*) $D = \{z \in \mathbb{C} : 0 \leq \operatorname{Re} z \leq 1, 0 \leq \operatorname{Im} z \leq 1\}$, $f(z) = z^2$.

2.9

Znaleźć obraz:

a) i) okręgu $|z| = 1$; ii) prostej $y = x$ bez punktu $(0, 0)$; przy odwzorowaniu $w = \frac{1}{z}$.

b) i) okręgu $|z| = 1$ bez punktu $z = 1$; ii) prostej $y = x$; przy odwzorowaniu $w = \frac{1}{z-1}$.

2.10

a) Znaleźć obraz prostych $x = x_0$, $y = y_0$ i obraz kwadratu D z **Zadania 2.8 d*)** przy odwzorowaniu $w = e^z$.

b) Odwzorować obszar $D = \{z \in \mathbb{C} : 1 < |z| < e, -\pi < \arg z < \pi\}$ za pomocą funkcji $w = \log z$ (logarytm główny).

* 2.11

Znaleźć obraz zbioru $D = \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Re} z \geq 0, \operatorname{Im} z \geq 0\}$ przy odwzorowaniu

$$w = \frac{z-i}{z+i}.$$

Wykonać rysunek.

* 2.12

Zbadać ciągłość podanych funkcji:

a) $f(z) = \frac{\operatorname{Re} z}{1+|z|}$; b) $f(z) = \begin{cases} \frac{\operatorname{Re} z}{z} & \text{dla } z \neq 0, \\ 0 & \text{dla } z = 0; \end{cases}$ c) $f(z) = \begin{cases} \frac{\operatorname{Re} z^2}{z} & \text{dla } z \neq 0, \\ 0 & \text{dla } z = 0. \end{cases}$

Wskazówka. Przedstawić z^2 w postaci trygonometrycznej.

2.13

Wykazać, że podane funkcje spełniają równania Cauchy'ego-Riemanna:

a) $f(z) = e^z$; b) $f(z) = \cos z$; c) $f(z) = \frac{1}{z}$; d) $f(z) = \log z$.

2.14

W jakich punktach podane funkcje mają pochodne, a w jakich są holomorficzne? Podać wartość pochodnej w punktach, w których istnieje:

a) $f(z) = \frac{z}{|e^z|}$; b) $f(z) = z(\operatorname{Re} z)^2$; c) $f(z) = ze^{|z|^2}$; d) $f(z) = |z|^2 e^{\operatorname{Re} z}$.

2.15

Znaleźć funkcję holomorficzną $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$ wiedząc, że:

- a) $u(x, y) = 2xy + y$, $f(-2) = i$;
 b) $v(x, y) = \frac{-y}{x^2 + y^2}$, $f(2) = 0$;
 c) $v(x, y) = e^x \sin y + 2y$, $f(0) = 5$.

Całki funkcji zespolonych

3.1

Napisać równania parametryczne podanych krzywych:

- a) prostej przechodzącej przez punkty $z_1 = 2i$, $z_2 = 1 - i$;
 b) odcinka łączącego punkty $z_1 = 0$, $z_2 = -2i$;
 c) odcinka łączącego punkty $z_1 = 2 + i$, $z_2 = -1$;
 d) okręgu o środku $z_0 = 2 - i$ i promieniu $r = 3$;
 e) elipsy o środku $z_0 = 0$ i półosiach a, b ;
 f) hiperboli $y = \frac{1}{x}$;
 g) części paraboli $y = x^2$ zawartej między punktami $z_1 = 1 + i$, $z_2 = \sqrt{3} + 3i$.

* 3.2

Napisać równanie stycznej do krzywej $z(t) = t^2 + i \sin t$, gdzie $t \in \mathbb{R}$, w punkcie z_0 odpowiadającym wartości parametru $t_0 = \frac{\pi}{2}$.

* 3.3

Znaleźć kąt nachylenia do osi $\text{Re } z$ stycznej do krzywej $z(t) = t^2 + it$, gdzie $t \in \mathbb{R}$, w punkcie $z_0 = \frac{3}{4} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$.

* 3.4

Określić punkt i kąt przecięcia się krzywych o równaniach parametrycznych

$$z(t) = t + \frac{1}{8}ti, \text{ gdzie } t \in \mathbb{R} \text{ oraz } w(t) = t^2 + \frac{1}{t}i, \text{ gdzie } t \in \mathbb{R}?$$

3.5

Obliczyć podane całki:

- a) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos t + 2ti) dt$;   b) $\int_0^2 [1 + (1 + i)t^2] dt$;
 c) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos 2t + i \sin 2t) dt$;   d) $\int_{-1}^1 (1 - e^{ti}) dt$.

3.6

Obliczyć podane całki po zadanych krzywych:

- a) $\int_C |e^z| \bar{z} dz$, C – odcinek o początku $-i$ i końcu 1 ;
- b) $\int_C (3z + 1)\bar{z} dz$, C – półokrąg $\{z \in \mathbb{C} : |z| = 1, \operatorname{Re} z \geq 0\}$ o początku $-i$ i końcu i ;
- c) $\int_C e^{\bar{z}} dz$, C – łamana o wierzchołkach kolejno $0, \frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}(1 - i)$;
- d) $\int_C (z - \bar{z}) dz$, C – łuk paraboli $y = x^2$ o początku $1 + i$ i końcu 0 ;
- e) $\int_C \bar{z} \operatorname{Re} z^2 dz$, C – ćwiartka okręgu $\{z \in \mathbb{C} : |z| = 2, \operatorname{Re} z \geq 0, \operatorname{Im} z \geq 0\}$ o początku $2i$ i końcu 2 .

3.7

Obliczyć podane całki po wskazanej krzywej regularnej C o danym początku z_1 i końcu z_2 :

- a) $\int_C e^{iz} dz$, C – dowolna krzywa, $z_1 = i, z_2 = 0$;
- b) $\int_C 2z \cos(iz^2) dz$, C – dowolna krzywa, $z_1 = \frac{\pi}{2}, z_2 = \frac{\pi}{2}i$;
- c) $\int_C z \sin z dz$, C – dowolna krzywa, $z_1 = 0, z_2 = \frac{\pi}{2}i$;
- d) $\int_C \frac{z dz}{z^2 + 2}$, C – odcinek, $z_1 = 0, z_2 = 1 + i$.

3.8

Korzystając ze wzoru całkowego Cauchy'ego lub jego uogólnień obliczyć podane całki:

- a) $\int_C \frac{e^z dz}{z(z - 2i)}$, C – okrąg $|z - 3i| = 2$ zorientowany dodatnio;
- b) $\int_C \frac{ze^{2\pi z} dz}{z^2 + 1}$, C – łamana zamknięta o wierzchołkach $0, 1 + 2i, -1 + 2i$ zorientowana dodatnio;
- c) $\int_C \frac{dz}{(z^2 + 9)^2}$, C – okrąg $|z - 2i| = 2$ zorientowany dodatnio;

d) $\int_C \frac{\sin z \, dz}{(z^2 - \pi^2)^2}$, C – okrąg $|z - 3| = 1$ zorientowany dodatnio;

e) $\int_C \frac{e^z \, dz}{z(z - \pi i)^3}$, C – okrąg $|z - \pi i| = 1$ zorientowany dodatnio.

3.9

Obliczyć całkę

$$\int_C \frac{dz}{(z-1)^3(z+1)^3},$$

gdzie C jest dodatnio zorientowanym okręgiem o promieniu r i środku z_0 , jeśli:

a) $r < 2$, $z_0 = 1$;   b) $r < 2$, $z_0 = -1$;   c) $r > 2$, $z_0 = -1$ lub $z_0 = 1$.

Szeregi zespolone

4.1

Z badać zbieżność i bezwzględną zbieżność podanych szeregów:

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2+i)^n}{3^n}$;   b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^{in}}{n^2}$;   c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{i^n}{n}$;

d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2 + i}{in^4 + 1}$;   e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+i)^n}{n^n}$.

4.2

Znaleźć promienie i koła zbieżności podanych szeregów potęgowych:

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{z^n}{n^2}$;   b) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{i^n z^n}{n!}$;   c) $\sum_{n=0}^{\infty} (1+i)^n z^n$;

d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(z-i)^n}{n^2(1+i)^n}$;   e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-2i)^n z^{3n}}{n(1-i)^n}$

f*) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n (n!)^2}{(2n)!} z^{2n}$;   g*) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n! z^n}{(n+i)^n}$.

4.3

Rozwinąć w szereg Taylora funkcję $f(z)$ w otoczeniu punktu z_0 i znaleźć koło zbieżności otrzymanego szeregu:

a) $f(z) = z \sin z^2$, $z_0 = 0$;   b) $f(z) = \frac{1}{1+z}$, $z_0 = i$;

c*) $f(z) = \sin z$, $z_0 = \pi i$;   d) $f(z) = \frac{\cos z - 1}{z}$ dla $z \neq 0$, $f(0) = 0$, $z_0 = 0$;

e) $f(z) = \frac{z^2}{z+2}$, $z_0 = 2$;   f) $f(z) = e^z$, $z_0 = \pi i$.

4.4

Znaleźć wszystkie zera podanych funkcji i zbadać ich krotność:

- a) $f(z) = (z^3 + 1)^2 z^4$;   b) $f(z) = z^2 (e^{iz} - 1)$;   c) $f(z) = \frac{\sin z}{z}$;
 d) $f(z) = \frac{e^z}{\sin z}$;   e) $f(z) = \frac{\sin z}{e^z}$;   f) $f(z) = \sin z (e^{iz} - 1)$.

Punkty osobliwe i residua**5.1**

Znaleźć pierścień zbieżności i sumę szeregu Laurenta $\sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n z^n$, jeżeli:

- a) $c_n = \begin{cases} 0 & \text{dla } n \geq 0, \\ 2^{-n-1} & \text{dla } n < 0; \end{cases}$ b) $c_n = \begin{cases} \frac{-1}{(2i)^{n+1}} & \text{dla } n \geq 0, \\ i^{n+1} & \text{dla } n < 0; \end{cases}$
 c*) $c_n = \begin{cases} \frac{n}{2^{n+1}} & \text{dla } n \geq 0, \\ 0 & \text{dla } n = -2, \\ -1 & \text{dla } n < 0, n \neq -2. \end{cases}$

5.2

Znaleźć rozwinięcie funkcji $f(z)$ w szereg Laurenta we wskazanym pierścieniu P :

- a) $f(z) = \frac{1}{z(1-z)}$, $P = \{z \in \mathbb{C} : 1 < |z| < \infty\}$;
 b) $f(z) = \frac{1}{z(1-z)}$, $P = \{z \in \mathbb{C} : 0 < |z-1| < 1\}$;
 c) $f(z) = \frac{z}{(z-1)(z+3)}$, $P = \{z \in \mathbb{C} : 4 < |z+3| < \infty\}$;
 d) $f(z) = \frac{z^2 - 1}{(z+2)(z+3)}$, $P = \{z \in \mathbb{C} : 2 < |z| < 3\}$;
 e) $f(z) = (z^2 + 2z)e^{\frac{i}{z}}$, $P = \{z \in \mathbb{C} : 0 < |z| < \infty\}$;
 f*) $f(z) = ze^{\frac{1}{z-1}}$, $P = \{z \in \mathbb{C} : 0 < |z-1| < \infty\}$.

Wskazówka do f*). Wykorzystać równość $z = (z-1) + 1$.

5.3

Określić rodzaj punktów osobliwych odosobnionych podanych funkcji. W przypadku biegunów zbadać ich krotność:

a) $f(z) = \frac{z^2}{z^2 + 1}$;   **b)** $f(z) = \frac{\sin z}{z^2 - \pi^2}$;   **c)** $f(z) = \frac{z}{\sin z}$;
d) $f(z) = z \operatorname{tg} z$;   **e)** $f(z) = \frac{z^2}{e^z - 1}$;   **f)** $f(z) = z \sin \frac{1}{z}$;
g) $f(z) = \frac{1}{z(\cos z - 1)}$;   **h)** $f(z) = \frac{e^{\frac{z}{z-1}}}{e^z - 1}$;   **i*)** $f(z) = \frac{e^z - 1}{\frac{1}{e^z - 1}}$.

5.4

- a)** Jak oblicza się residua w punkcie istotnie osobliwym?
b) Dlaczego w przypadku punktu istotnie osobliwego próby stosowania wzorów służących do obliczania residuów w biegunach muszą zakończyć się fiaskiem?
c) Podać przykład funkcji, dla której punkt $z = 0$ jest istotnie osobliwy i $\operatorname{res}_0 f(z) = a$, gdzie a jest dowolną liczbą zespoloną.

5.5

Obliczyć residua funkcji $f(z)$ w punktach osobliwych:

a) $f(z) = \frac{z+1}{z^2+1}$;   **b)** $f(z) = \frac{z^2}{(z-1)^2}$;   **c)** $f(z) = \frac{1}{z^3 - z^5}$;
d) $f(z) = \frac{1}{z^2 \cos z}$;   **e)** $f(z) = \frac{e^z}{z}$;   **f)** $f(z) = ze^{\frac{1}{z}}$;
g) $f(z) = \frac{1}{1-z^8}$ w punkcie $z = i$.

5.6

Korzystając z twierdzenia całkowego o residuach obliczyć podane całki:

a) $\int_C \frac{z dz}{z^2 + 2z + 2}$, C – okrąg $|z| = 2$ zorientowany dodatnio;
b) $\int_C \frac{dz}{(z-1)^2(z^2+1)}$, C – okrąg $x^2 + y^2 = 2x + 2y$ zorientowany dodatnio;
c) $\int_C \frac{e^{\pi z} dz}{2z^2 - i}$, C – okrąg $|z| = 1$ zorientowany dodatnio;
d) $\int_C \frac{dz}{e^{2z} - 1}$, C – okrąg $|z - 2i| = 3$ zorientowany dodatnio;
e) $\int_C (z+1)e^{\frac{1}{z}} dz$, C – okrąg $|z| = \frac{1}{3}$ zorientowany dodatnio.

5.7

Obliczyć podane całki niewłaściwe:

a) $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{x^2 + 1}{x^4 + 1} dx$;   **b)** $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{(1+x^2)^3}$;   **c)** $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{(x^2+2)(x^2+5)}$.

Przekształcenie Laplace'a

6.1

Narysować wykres funkcji $f(t)$ i znaleźć jej transformatę Laplace'a, jeżeli:

$$\mathbf{a)} f(t) = \begin{cases} 0 & \text{dla } t < 0, \\ t & \text{dla } t \in [0, 1], \\ 1 & \text{dla } t > 1; \end{cases} \quad \mathbf{b)} f(t) = \begin{cases} 1 & \text{dla } t \in (0, 1), \\ -1 & \text{dla } t \in (1, 2), \\ 0 & \text{poza tym.} \end{cases}$$

6.2

Niech $\mathcal{L}\{f(t)\} = F(s)$. Udowodnić następujące własności przekształcenia Laplace'a i przekształcenia odwrotnego:

$$\mathbf{a)} \mathcal{L}\{e^{at}f(t)\} = F(s-a), \text{ gdzie } a \in \mathbb{C};$$

$$\mathbf{b)} \mathcal{L}\{f(at)\} = \frac{1}{a}F\left(\frac{s}{a}\right), \text{ gdzie } a > 0;$$

$$\mathbf{c)} \mathcal{L}^{-1}\{F(cs)\} = \frac{1}{c}f\left(\frac{t}{c}\right), \text{ gdzie } c > 0.$$

6.3

Korzystając z własności przekształcenia Laplace'a wyznaczyć transformaty podanych funkcji:

$$\mathbf{a)} f(t) = \operatorname{sh} \omega t;$$

$$\mathbf{b)} f(t) = \sin^2 \omega t;$$

$$\mathbf{c)} f(t) = \cos(\omega t - \delta) \mathbf{1}(\omega t - \delta);$$

$$\mathbf{d)} f(t) = e^{at} \sin^2 \omega t;$$

$$\mathbf{e)} f(t) = \begin{cases} 0 & \text{dla } t < 0, \\ t & \text{dla } t \in [0, 1], \\ 1 & \text{dla } t > 1; \end{cases}$$

$$\mathbf{f)} f(t) = \begin{cases} 1 & \text{dla } t \in (0, 1), \\ -1 & \text{dla } t \in (1, 2), \\ 0 & \text{poza tym.} \end{cases}$$

6.4

Korzystając z własności przekształcenia Laplace'a wyznaczyć transformaty podanych funkcji:

$$\mathbf{a)} f(t) = (at - t_0)^n;$$

$$\mathbf{b)} f(t) = t \sin \omega t;$$

$$\mathbf{c)} f(t) = t^2 \cos \omega t;$$

$$\mathbf{d)} f(t) = \frac{1}{2}(\sin t + t \cos t);$$

$$\mathbf{e^*)} f(t) = \frac{\sin \omega t}{t};$$

$$\mathbf{f^*)} f(t) = \frac{\cos \omega t - 1}{t};$$

$$\mathbf{g^*)} f(t) = \int_0^t \frac{\sin \tau}{\tau} d\tau.$$

6.5

Naszycować podane oryginały okresowe i znaleźć ich transformaty Laplace'a:

$$\mathbf{a)} f(t) = \begin{cases} 1 & \text{dla } 2n \leq t < 2n + 1, \\ -1 & \text{dla } 2n + 1 \leq t < 2n + 2, \end{cases} \text{ gdzie } n = 0, 1, 2, \dots ;$$

$$\mathbf{b)} f(t) = \begin{cases} t - 2n & \text{dla } 2n \leq t < 2n + 1, \\ -t + 2n + 2 & \text{dla } 2n + 1 \leq t < 2n + 2, \end{cases} \text{ gdzie } n = 0, 1, 2, \dots ;$$

$$\mathbf{c)} f(t) = \max\{\sin \omega t, 0\}.$$

6.6

Wykorzystując całkę Laplace'a obliczyć podane całki niewłaściwe:

$$\text{a) } \int_0^{\infty} e^{-t} \cos \pi t \, dt;$$

$$\text{b) } \int_0^{\infty} e^{-\frac{t}{2}} (t^4 - 2t^2 + 4) \, dt;$$

$$\text{c) } \int_0^{\infty} e^{-2t} \sin\left(\frac{\pi}{3} - t\right) \, dt;$$

$$\text{d*) } \int_0^{\infty} \frac{1 - e^{-t}}{te^{2t}} \, dt.$$

6.7

Metodą rozkładu na ułamki proste znaleźć oryginał, gdy:

$$\text{a) } F(s) = \frac{s^3 - 3s^2 - 7s - 8}{(s+1)^2(s^2+4)};$$

$$\text{b) } F(s) = \frac{4s^3 + 9s^2 + 8s + 2}{s(s+2)(s^2+1)};$$

$$\text{c) } F(s) = \frac{4s^2 + 20s + 26}{s(s^2 + 6s + 13)};$$

$$\text{d) } F(s) = \frac{3s^3 - 8s^2 + 21s - 8}{(s-2)^2(s^2 + 2s + 5)}.$$

6.8

Metodą residuów wyznaczyć oryginały, których transformatami są podane funkcje:

$$\text{a) } F(s) = \frac{s}{(s^2+1)^2};$$

$$\text{b) } F(s) = \frac{s^2-4}{(s^2+4)^2};$$

$$\text{c) } F(s) = \frac{s-1}{s(s^2+2s+2)^2}.$$

6.9

Sprawdzić, czy podane funkcje są transformatami Laplace'a oryginałów okresowych. Znaleźć te oryginały i naszkicować ich wykresy:

$$\text{a) } F(s) = \frac{A(1-e^{-s})^2}{s(1-e^{-2s})}; \quad \text{b) } F(s) = \frac{1}{s^2} \frac{\frac{1}{2} - \frac{3}{2}e^{-2s} + e^{-3s}}{1-e^{-3s}}; \quad \text{c) } F(s) = \frac{1}{s^2+1} \frac{e^{-2\pi s} + e^{-\pi s}}{1-e^{-2\pi s}}.$$

6.10

Metodą operatorową rozwiązać podane zagadnienia początkowe dla równań różniczkowych:

$$\text{a) } y' + y = \sin t, \quad y(0) = 0;$$

$$\text{b) } y'' - y' - 6y = 2, \quad y(0) = 1, \quad y'(0) = 0;$$

$$\text{c) } y'' + 4y' + 13y = 2e^{-t}, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = -1;$$

$$\text{d) } y'' - 2y' + y = 1, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 1.$$

6.11

Metodą operatorową rozwiązać podane zagadnienia początkowe dla układów równań różniczkowych:

$$\text{a) } \begin{cases} x' = -y, \\ y' = 2x + 2y, \end{cases} \quad x(0) = y(0) = 1;$$

$$\text{b) } \begin{cases} x' + 2y = 3t, \\ y' - 2x = 4, \end{cases} \quad x(0) = 2, \quad y(0) = 3;$$

$$\text{c) } \begin{cases} x' = y - z, \\ y' = x + y, \\ z' = x + z, \end{cases} \quad x(0) = 1, \quad y(0) = 2, \quad z(0) = 3.$$

6.12

Sprawdzić twierdzenie Borela dla podanych splotów funkcji:

a) $t * \sin t$;   **b)** $t * t^2$;   **c)** $\cos t * e^t$.

6.13

Korzystając z twierdzenia Borela o splocie wyznaczyć oryginały, których transformatami są podane funkcje:

a) $F(s) = \frac{5s}{(s^2 + 1)(s - 1)}$;   **b)** $F(s) = \frac{1}{s^2(s^2 + 1)}$;   **c)** $F(s) = \frac{s}{(s^2 + 4)^2}$.